

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Організація обліку розрахунків з бюджетом
за податком на додану вартість в інформаційній системі підприємства
(на прикладі ТОВ «Техінком-Т»)»
(назва теми)

Виконавець:

Студентка ЦЗФН факультету

Пантелей Тетяна Олександрівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Яцунська Олеся Сергіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Актуальність теми. Як відомо, податки посідають важливе місце в системі державного регулювання економіки. Податок на додану вартість (далі – ПДВ) є одним із домінуючих податків, яким маніпулює тіньовий сектор через недосконалість економіки. Зокрема, це проявляється в ухиленні від сплати ПДВ, незаконному відшкодуванні величезних сум податку з державного бюджету, значній кількості зловживань платників при користуванні пільгами і формуванні податкового кредиту, що є досить обтяжливими для бюджету. Ці негативні риси функціонування ПДВ зумовлені недосконалістю організації обліку, звітності та контролю за ним. Але разом із цим, ПДВ забезпечує стійкі надходження в бюджет, бо його база не є чутливою до зміни кон'юнктури ринку.

Деякі фахівці, зокрема Баранова В. Г., Дубовик О. Ю. та Хомутенко В. П. вважають, що у періоди економічних спадів та нестабільності надходження від прямих податків у бюджет різко скорочуються: зупиняються підприємства, звільняються працівники, зменшуються прибутки підприємств та доходи громадян. Це тягне за собою скорочення надходжень у бюджет від податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб. Натомість доходи від непрямих податків, передусім ПДВ, продовжують безперервно наповнювати бюджет, оскільки споживання товарів, робіт та послуг продовжується [33, с. 88].

Вагомий внесок у дослідження механізму стягнення сучасних видів непрямих податків, зокрема податку на додану вартість, зробили західні фахівці: Ш. Бланкарт, Ж.-П. Боден, С.Л. Брю, Л. Ебрілл, Х.Зи, К.Р. Макконелл, А.Дж. Райтс, В. Саммерс, Д.Е. Ханк. Серед вчених ближнього зарубіжжя заслуговують на увагу праці Е. Глазової, Л. Дробозіної, С. Нікітіна, Г. Поляка, Д. Черніка.

Питання, пов'язані з використанням ПДВ, його роллю у системі оподаткування, а також окремі проблеми застосування цього податку та механізму його справляння виступають предметом дослідження цілого ряду вітчизняних науковців та практиків, зокрема В. Андрущенко, В. Буряковського, В. Геєця, О. Василика, О. Данілова, Т. Єфименко, М. Кучерявенко, І. Луніної, С. Львовичкіна, В. Опаріна, В. Пинзеника, А. Соколовської, Д. Сологуба, В. Суторміної, В. Федосова та ін.

Однак, беручи до уваги вагомі внески вітчизняних та зарубіжних науковців деякі дискусійні питання теоретичного та практичного характеру щодо організаційно-методичного забезпечення обліку та контролю розрахунків з бюджетом потребують подальшого дослідження, що й обумовило вибір теми кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього рівня магістр.

Мета і завдання дослідження. Метою даної роботи є дослідження економічної сутності податку на додану вартість, організаційно-методичних засад обліку та контролю розрахунків з

бюджетом за податком на додану вартість в інформаційній системі підприємства та надання практичних рекомендацій щодо її подальшого поліпшення через облікову та контрольну функції процесу управління.

Для досягнення поставленої мети поставлені наступні завдання:

- дослідити економічну сутність податку на додану вартість та його елементів;
- проаналізувати порядок складання податкових накладних та податкової декларації з податку на додану вартість;
- розглянути проблемні питання обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику об'єкта дослідження;
- дослідити організацію обліку розрахунків з податку на додану вартість на підприємстві ТОВ «Техінком-Т»;
- визначити та оцінити вплив різних факторів на рентабельність продажу через застосування методів економіко-математичного моделювання;
- проаналізувати основні економічні показники діяльності суб'єкта господарювання;
- дослідити особливості організації контролю розрахунків з податку на додану вартість у ТОВ «Техінком-Т»;
- окреслити напрями удосконалення системи обліку та контролю на підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження.

Об'єктом дослідження є організація обліку, контролю та аналізу розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість на підприємствах України.

Предметом дослідження є теоретичні, практичні та організаційні питання обліку, контролю та аналізу розрахунків за податком на додану вартість на ТОВ «Техінком-Т».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використовувалися загальнонаукові і спеціальні методи пізнання.

У процесі дослідження історичних аспектів функціонування ПДВ використано метод наукової абстракції; для визначення ролі та сутності ПДВ – методи якісного аналізу і синтезу, індукції і дедукції; для характеристики структури і динаміки фінансових відносин між суб'єктами господарювання і державою у процесі справляння ПДВ – методи кількісного аналізу економічних показників (спостереження, порівняння, групування, структурування та узагальнення).

Інформаційна база дослідження. Теоретичною та методологічною основою написання кваліфікаційної роботи є джерела навчальної, монографічної та періодичної літератури з обраної теми дослідження; нормативно-правові документи присвячені організації обліку та

адміністрування розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість; облікова та звітна інформація ТОВ «Техінком-Т».

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (57 найменувань) та 16-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінки. Робота містить 13 таблиць, 4 рисунка.

У першому розділі кваліфікаційної роботи «Теоретичні основи обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість» досліджено економічну сутність податку на додану вартість та його елементів, проаналізовано порядок складання податкових накладних та податкової декларації з податку на додану вартість; розглянуто проблемні питання обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість.

У другому розділі «Організація обліку розрахунків з податку на додану вартість у ТОВ «Техінком-Т» надано загальну організаційно-економічну характеристику об'єкта дослідження; досліджено організацію обліку розрахунків з податку на додану вартість на підприємстві ТОВ «Техінком-Т»; визначено вплив різних факторів на рентабельність продажу через застосування методів економіко-математичного моделювання.

У третьому розділі «Аналіз та контроль розрахунків з податку на додану вартість у теоретичному та практичному аспектах» проаналізовано основні економічні показники діяльності суб'єкта господарювання; досліджено особливості організації контролю розрахунків з податку на додану вартість у ТОВ «Техінком-Т»; окреслені напрями удосконалення системи обліку та контролю на підприємстві.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі нами було розглянуто таку важливу тему для підприємств, з одного боку, та державного бюджету – з іншого, як розрахунки за податком на додану вартість на підставі даних ТОВ «Техінком-Т», яке є платником ПДВ.

За результатами проведеного магістерського дослідження можна зробити такі загальні висновки.

1. У першому розділі кваліфікаційної роботи було досліджено економічну сутність податку на додану вартість. Зокрема, встановлено, що податок на додану вартість є найбільш надійним і постійним джерелом надходження доходів до Державного бюджету України та є частиною новоствореної вартості і сплачується на кожному етапі виробництва та реалізації товарів, робіт, послуг. ПДВ включається у вигляді надбавки до ціни товарів, робіт, послуг і повністю сплачується кінцевим споживачем товарів, робіт та послуг. Зазначений податок належить до категорії універсальних акцизів, тобто характеризується широкою базою та єдиною ставкою оподаткування.

Податок на додану вартість має виражене фіскальне спрямування. Широка база оподаткування, яка включає не тільки товари, але й роботи та послуги, забезпечує надійність та стабільність бюджетних надходжень цього податку. Водночас ПДВ, як і інші непрямі податки, негативно впливає на фінансово-господарську діяльність і фінансовий стан підприємств-платників цих податків. З іншого боку, широка база нарахування податку дає змогу істотно зміцнити дохідну частину державного бюджету.

2. У роботі досліджено структуру підпорядкованості нормативно- законодавчих документів щодо регулювання бухгалтерського обліку та оподаткування розрахунків з дебіторами і кредиторами на підприємствах України. Встановлено, що ведення бухгалтерського обліку з метою складання фінансової, статистичної та податкової звітності на кожному підприємстві здійснюється на підставі нормативно-правових документів, що розробляються органами з регулювання питань обліку і звітності на загальнодержавному рівні. Це дає змогу бухгалтерії підприємства вести бухгалтерський облік і складати звітність за єдиними принципами й формою і таким чином забезпечувати порівнянність облікової інформації.

3. Окремо було вивчено міжнародну практику обліку ПДВ, та встановлено, що більшість проблем, які виникають при відшкодуванні ПДВ, пов'язані технічною організацією процесу адміністрування, який весь час удосконалюється. Процеси реформування ПДВ (як і податкової системи в цілому) в Україні потребують не тільки хаотичного копіювання європейського (чи іншого) досвіду, але і врахування особливостей його адаптації в Україні.

4. Дослідження практичних аспектів обліку, контролю та економічного аналізу розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість відбувалося на прикладі ТОВ «Техінком-Т», яке було засновано 25 березня 2017 року. Форма власності – недержавна.

Підприємство є платником податків за загальною системою оподаткування, тому сплачує такі податки: податок на прибуток підприємства, податок на додану вартість, єдиний соціальний внесок.

Основним видом діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД є 46.90 «Неспеціалізована оптова торгівля».

На підприємстві ведеться облік ПДВ відповідно до ПКУ та інших нормативних актів.

ТОВ «Техінком-Т» для обліку та звітування з ПДВ застосовує такі документи: накладна, податкова накладна, реєстр виданих та отриманих податкових накладних, Податкова Декларація з ПДВ, Додаток №5 та Додаток №2 до Податкової декларації.

До позитивних сторін організації обліку у ТОВ «Техінком-Т» можна віднести:

- автоматизоване ведення бухгалтерського обліку;
- ведення бухгалтерського обліку згідно з вимогами законодавства та наказом про облікову політику;
- постійне підвищення кваліфікації працівників.

Однак, так як облік ведеться в автоматизованому порядку окремої уваги необхідно надати контролю за ризиками, які пов'язані з використанням комп'ютерних технологій.

5. За результатами побудованої економіко-математичної моделі, видно, що збільшення тривалості одного обороту кредиторської заборгованості на 1 призводить до збільшення рентабельності продажу на 1,892%.

При збільшенні продуктивності праці 1 робітника на 1 грн./люд. рентабельність продажу збільшується на 0,15%.

При зменшенні затратомісткості послуг на 1 грн. рентабельність продажу зменшується на 77,92%. Показники рентабельності є відносними характеристиками фінансових результатів і ефективності діяльності підприємства. Вони характеризують дохідність підприємства з різних позицій і групуються згідно з інтересами учасників економічного процесу та ринкового обміну. Показники рентабельності є важливими для характеристики складових формування прибутку і доходів підприємства.

6. Аналіз фінансового стану показав, що на підприємстві знаходиться в абсолютно стійкому фінансовому становищі. Як на початок, так і на кінець 4 кварталу 2017 року на підприємстві наявний значний надлишок власних оборотних коштів. Фінансова стійкість підприємства на кінець звітного періоду порівняно із кінцем попереднього дещо покращилась. Це підтверджується позитивною динамікою такого коефіцієнта як коефіцієнт автономії. І у звітному, і у попередньому періоді на підприємстві були відсутні довгострокові та короткострокові кредити, то основні джерела формування запасів представлені лише власними обіговими коштами, які повністю покривають запаси підприємства.

7. В загальному методологічному підході бухгалтерський облік на ТОВ «Техінком-Т» відповідає Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та П(С)БО. Але все ж було виявлено певні недоліки та було запропоновано напрями поліпшення систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві. Зокрема:

- забезпечити своєчасний аналіз інформаційної бази податку на додану вартість особами відповідальним за даний напрям роботи;
- проводити постійні звірки взаємних вимог та зобов'язань і знайти найбільш раціональні способи погашення сум взаємної заборгованості;

- провести відповідні взаємозаліки в рамках єдиних контрагентів, поступово скорочуючи обсяги загальної заборгованості;
- посилити поточний контроль за веденням аналітичного обліку та звітності за взаєморозрахунками;
- своєчасно здійснювати контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості;
- винаходити можливості збільшення кількості замовників з метою зменшення масштабу ризиків несплати;
- контролювати стан розрахунків за простроченими заборгованостями;
- застосування в розрахунках з підзвітними особами КПК дозволить підприємству своєчасно здійснювати розрахунки з підзвітними особами, та уникати наявності непогашеної заборгованості;
- для окремого обліку коштів на електронних рахунках ввести спеціальний субрахунок до рахунку 31 «Рахунки в банках» – 315 «Електронний рахунок в Державній казначейській службі України», сальдо якого засвідчує право на виписку податкової накладної.
- Вважаємо, що наведені практичні рекомендації щодо поліпшення системи обліку та внутрішнього контролю щодо розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість матимуть позитивний ефект на процес управління суб'єктом господарювання.

АНОТАЦІЯ

Пантелей Т. «Організація обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість в інформаційній системі підприємства (на прикладі ТОВ «Техінком-Т»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного за спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». –
(*назва магістерської програм*)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі досліджено економічну сутність податку на додану вартість та його елементів, проаналізовано порядок складання податкових накладних та податкової декларації з податку на додану вартість; розглянуто проблемні питання обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість; надано загальну організаційно-економічну характеристику об'єкта дослідження; досліджено організацію обліку розрахунків з податку на додану вартість на підприємстві ТОВ «Техінком-Т»; визначено вплив різних факторів на рентабельність продажу через застосування методів економіко-математичного моделювання; проаналізовано основні економічні показники діяльності суб'єкта господарювання; досліджено особливості організації контролю розрахунків з податку на додану вартість у ТОВ «Техінком-Т»; окреслені напрями удосконалення системи обліку та контролю на підприємстві.

Ключові слова: податок на додану вартість, економічний аналіз, податкова накладна, система електронного адміністрування

ANNOTATION

Panteley T. "Organization of accounting of settlements with the budget for value added tax in the information system of the enterprise (for example, "Techincom-T" LLC)

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «__071 Accounting and taxation» under the master's program

(*code and name of the specialty*)

«__ Accounting, audit and taxation of entrepreneurial activity ».

– Odessa National Economics University. – Odessa, 2018.

The work deals with the theoretical of the value-added tax and its elements was investigated, the procedure for drawing up tax invoices and the tax declaration for value added tax were analyzed; the problematic issues of calculation of settlements with the budget for value added tax are considered; the general organizational-economic characteristic of the research object is given; the organization of calculation of calculations on value-added tax at the enterprise "Techincom-T" Ltd. was investigated; The influence of various factors on the profitability of sales through application of methods of economic-mathematical modeling is determined; the main economic indicators of the subject of economic activity are analyzed; the features of the organization of the control of calculations of the value-added tax at LLC "Techincom-T" were investigated; outlined areas for improving the accounting and control system at the enterprise.

Keywords: value added tax, economic analysis, tax bill, VAT electronic administration in Ukraine.